

**ODPOVEDE EURÓPSKEJ KOMISIE NA OSOBITNÚ SPRÁVU EURÓPSKEHO DVORA
AUDÍTOROV**
**„PODPORA EÚ V SÚVISLOSTI S BIODIVERZITOU A ZMENOU KLÍMY V LESOCH EÚ:
POZITÍVNE, ALE OBMEDZENÉ VÝSLEDKY“**

ZHRNUTIE

Spoločná odpoveď Komisie na body I. až IV.

Ako bolo uvedené v oznámení o Európskom ekologickom dohovore, Komisia prijala novú stratégiu lesného hospodárstva EÚ do roku 2030¹, ktorá zahŕňa celý cyklus lesného hospodárstva a podporuje mnohé služby, ktoré nám lesy poskytujú. Na základe stratégie EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030 sa v stratégii lesného hospodárstva EÚ stanovuje vízia a konkrétne opatrenia na zlepšenie kvality a kvantity lesov EÚ a posilnenie ich ochrany, obnovy a odolnosti, ako aj na zvýšenie príspevku sektora lesného hospodárstva k novému modelu rastu v súlade s európskou zelenou dohodou.

Kľúčovým cieľom stratégie je zabezpečiť rastúce, zdravé, rozmanité a odolné lesy EÚ, ktoré významne prispievajú k našej posilnenej biodiverzite a ambíciám v oblasti klímy, zabezpečujú živobytie a podporujú udržateľné lesné biohospodárstvo. V stratégii sa navrhujú opatrenia na zabezpečenie ochrany a udržateľného obhospodarovania lesov EÚ, a to aj prostredníctvom posilneného monitorovania lesov a strategického plánovania. Počíta sa v nej aj s opatreniami na zabránenie neudržateľným postupom alebo na ich nápravu a hľadá sa v nej správna rovnováha a synergia medzi potrebou zvýšiť úsilie v oblasti ochrany, obnovy a adaptácie lesov na dosiahnutie cieľov EÚ v oblasti klímy a biodiverzity na jednej strane a rôznymi sociálno-ekonomickými záujmami týkajúcimi sa lesov na strane druhej.

IV.

a) V stratégii biodiverzity do roku 2030², ktorá bola prijatá v máji 2020, sa už rieši otázka straty biodiverzity v EÚ vrátane jej straty v lesoch. Medzi niektoré z kľúčových záväzkov stratégie biodiverzity, ktoré sa týkajú aj lesov, patria: zväčšenie zákonom chránených území na 30 % pôdy EÚ, prísna ochrana 10 % pôdy EÚ vrátane všetkých zostávajúcich klimaxových lesov a pralesov v EÚ, účinná správa všetkých chránených území, vypracovanie usmernení týkajúcich sa zalesňovania a opätovného zalesňovania, ktoré sú priaznivé pre biodiverzitu, a lesníckych postupov, ktoré sú súčasťou lesného hospodárstva blízkeho k prírode, návrh právne záväzných cieľov EÚ v oblasti obnovy prírody v roku 2021 a zintenzívnenie vykonávania a presadzovania právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia.

b) Článok o povinnostiach týkajúcich sa podávania správ sa nevzťahuje na kvalitu kontrol. Členské štáty na základe toho odmietli návrh Komisie zahrnúť tento prvok do ročného podávania správ.

Hoci použitie diaľkového snímania môže byť nákladovo efektívne a užitočné v konkrétnych prípadoch (napr. v prípadoch porušenia právnych predpisov o ochrane prírody v dôsledku ťažby dreva v chránených územiach), vo všeobecnosti to nie je dostatočný nástroj na zabezpečenie presadzovania nariadenia EÚ o dreve. Skutočnosť, že je les vyťažený, hovorí len málo o zákonnosti takejto činnosti. Komisia bude napriek tomu podporovať širšie využívanie geopriestorového spravodajstva vrátane diaľkového snímania, aby príslušné orgány členských štátov zabezpečili

---

¹ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: „Nová stratégia lesného hospodárstva EÚ do roku 2030“, COM(2021) 572 final.

² Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030 Prinavrátanie prírody do našich životov, COM/2020/380 final.

lepšie presadzovanie uplatniteľných vnútroštátnych právnych predpisov týkajúcich sa lesného hospodárstva a ťažby dreva.

V rámci EÚ nie je nariadenie o dreve jediným nástrojom relevantným pre nezákonnú ťažbu dreva. Nezákonná ťažba dreva môže byť v rozpore s pravidlami podľa smernice o vtácoch a smernice o biotopoch a môže viesť k zodpovednosti za nápravu škôd podľa smernice o environmentálnej zodpovednosti. Pokiaľ ide o použitie diaľkového snímania na monitorovanie, Komisia by rada upozornila na niekoľko bodov.

Po prvé, za monitorovanie vrátane monitorovania súladu sú na základe horeuvedeného *acquis* zodpovedné členské štáty.

Po druhé, pokiaľ ide o monitorovanie súladu, diaľkové snímanie by sa malo považovať za jeden zdroj informácií pre geopriestorové spravodajstvo, pričom geopriestorové spravodajstvo by sa malo považovať za súčasť nevyhnutného širšieho súboru zásahov (kolektívne zabezpečenie súladu) na boj proti problémom, ako je nezákonná ťažba dreva.

Po tretie EÚ podporuje členské štáty v oblasti využívania diaľkového snímania a geopriestorového spravodajstva prostredníctvom rámcového programu partnerstva týkajúceho sa využívania programu Copernicus používateľmi zameraného na pilotné vnútroštátne informačné platformy pre lesy a využívanie geopriestorového spravodajstva na boj proti nezákonnej ťažbe dreva (trestná činnosť poškodzujúca lesy).

Po štvrté Komisia podporuje prácu členských štátov na zabezpečení súladu, a to aj prostredníctvom vypracovania usmerňovacích dokumentov, v ktorých sa vysvetľuje geopriestorové spravodajstvo: pozri príručku o zabezpečovaní súladu vo vidieckych oblastiach a súvisiacu súhrnnú príručku: [Zabezpečovanie environmentálneho súladu vo vidieckych oblastiach – Úrad pre vydávanie publikácií EÚ \(europa.eu\)](#); [Zabezpečovanie environmentálneho súladu vo vidieckych oblastiach – Úrad pre vydávanie publikácií EÚ \(europa.eu\)](#) (zhrnutie) a Usmernenie pre boj proti trestným činom proti životnému prostrediu a súvisiacim porušeniam. Usmernenie pre boj proti trestným činom proti životnému prostrediu, [Circabc \(europa.eu\)](#).

A nakoniec samotná Komisia má ako strážkyňa zmlúv úlohu presadzovania práva s cieľom zabezpečiť, aby si členské štáty plnili príslušné povinnosti, napríklad podľa smernice o biotopoch, a v tejto súvislosti využíva rôzne nástroje vyšetrovania vrátane geopriestorového spravodajstva.

c) Komisia by chcela zdôrazniť, že nová stratégia EÚ pre adaptáciu³ zverejnená vo februári 2021 obsahuje v porovnaní so svojou predchodkyňou z roku 2013 oveľa dôraznejšie opatrenia na podporu adaptácie lesov, a to aj prostredníctvom vytvorenia a distribúcie informácií, poznatkov a praktických riešení.

d) Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV) podporuje európsku politiku rozvoja vidieka a prispieva k hospodárskej, environmentálnej a sociálnej udržateľnosti vidieckych oblastí. Podpora opatrení v oblasti lesného hospodárstva v rámci EPFRV je neoddeliteľnou súčasťou na dosiahnutie cieľov tejto politiky a uznáva polyfunkčnosť lesov.

Nový model realizácie budúcej Spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) poskytne členským štátom väčšiu flexibilitu, a tak im umožní lepšie zohľadniť miestne podmienky a potreby. Okrem požiadavky, že investície do zalesňovania musia byť v súlade s cieľmi v oblasti klímy a životného prostredia podľa usmernení konferencie Forest Europe, podpora odvetvia lesného hospodárstva musí vychádzať z plánu obhospodarovania lesov alebo rovnocenného nástroja.

---

³ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: [Budovanie Európy odolnej proti zmene klímy – nová stratégia EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy](#), COM/2021/82 final.

Na základe nasledujúceho rámca pre monitorovanie a hodnotenie výkonnosti sa budú každoročne poskytovať užitočné informácie o opatreniach v oblasti lesného hospodárstva. Vplyv opatrení v oblasti lesného hospodárstva na biodiverzitu a klímu sa však posúdi iba hodnotením politiky.

V. Komisia prijíma tieto odporúčania.

ÚVOD

17. Hoci sa miera vykonávania obidvoch opatrení v oblasti lesného hospodárstva takmer na úrovni 50 % na konci roka 2020 javí ako dosť nízka, je potrebné poznamenať, že ide o zvyčajnú mieru najmä pre investičné projekty, ktorá odráža najväčší podiel poskytnutej podpory. Investície do rozvoja lesnatých plôch a zlepšenia životaschopnosti lesov si vyžadujú čas a konečné platby podpory sa vyplatia na konci príslušného projektu. Preto sa na konci vykonávania tohto programového obdobia očakáva zvýšenie miery finančného plnenia. Z dôvodu prechodného obdobia dvoch rokov a pravidla N + 3 k tomu dôjde na konci roku 2025.

Je potrebné poznamenať, že výdavky spojené s lesným hospodárstvom v rámci iných opatrení na rozvoj vidieka, ako sú prenos vedomostí, poradenské služby, infraštruktúra, základné služby vo vidieckych oblastiach (vrátane plánov obhospodarovania lesov v sústave Natura 2000), a opatrenia na spoluprácu sú uvedené vo výročných správach o vykonávaní pre každý program rozvoja vidieka, aj keď niektoré z nich spolu s podobnými činnosťami v odvetví poľnohospodárstva. V každom prípade sa vo výročných správach o implementácii stanovuje samostatné monitorovanie a podávanie správ v prípade kompenzačných platieb za lesné plochy v sústave Natura 2000.

PRIPOMIENKY

Rámček 3 – Príklady nekonkrétnych ochranných opatrení

Pokiaľ ide o Španielsko, Komisia začala 27. februára 2015 postup v prípade nesplnenia povinnosti a vyzvala španielske orgány, aby prijali opatrenia na ochranu a správu svojich lokalít v sústave Natura 2000. Dodatočná formálna výzva bola zaslaná v júli 2020.

Pokiaľ ide o Poľsko, Komisia začala 9. júna 2021 postup v prípade nesplnenia povinnosti a vyzvala poľské orgány, aby prijali opatrenia na ochranu a správu svojich lokalít sústavy Natura 2000⁴.

Rámček 4 - Ochrana starých lesov v Poľsku

Komisia pokračuje v konaní proti **Poľsku** s cieľom zabezpečiť, aby vykonalo rozsudok Súdneho dvora Európskej únie týkajúci sa nesplnenia povinností, ktoré Poľsku vyplývajú zo smernice o biotopoch ([smernica 92/43/EHS](#)) a smernice o vtákoch ([smernica 2009/147/ES](#)) a ktoré si Poľsko nesplnilo, pokiaľ ide o ochranu Bielovežského pralesa⁵.

Poľsko dosiaľ rozsudok nevykonalo v plnom rozsahu. Poľsko najmä nezrušilo prílohu k plánu obhospodarovania lesov pre lesnú oblasť Bielovežského pralesa zavedenú v roku 2016 a nenahradiť ju opatreniami, ktoré by zachovali integritu lokality, zabezpečili jej ochranu, ako aj ochranu druhov a biotopov. Opatrenia plánované Poľskom nie sú v súlade so smernicami ani s rozsudkom Súdneho dvora.

33. Podľa nariadenia EÚ o dreve „nelegálne vytážené“ drevo a výrobky z dreva znamená „vytážené v rozpore s uplatniteľnými právnymi predpismi krajiny ťažby, pokiaľ ide o: právo na ťažbu dreva v zákonne uverejnených hraniciach, platby za práva na ťažbu a drevo vrátane poplatkov súvisiacich s ťažbou dreva, ťažbu dreva vrátane právnych predpisov týkajúcich sa životného prostredia, vrátane lesného hospodárstva a ochrany biodiverzity, ak sa priamo týkajú ťažby dreva, práva tretích strán

---

⁴ Júnový súbor prípadov nesplnenia povinnosti: kľúčové rozhodnutia (2021).

⁵ Februárový súbor prípadov nesplnenia povinnosti: kľúčové rozhodnutia (2021).

týkajúce sa využívania a držby, na ktoré má ťažba dreva vplyv, a obchodné a colné predpisy, pokiaľ ide o odvetvie lesného hospodárstva.

34. Náležitú starostlivosť podľa nariadenia EÚ o dreve tvorí prijímanie opatrení a vykonávanie postupov, ktoré poskytujú prístup ku všetkým príslušným informáciám (krok 1), postupy na zber a analýzu všetkých relevantných informácií a dokumentov (krok 2) a predvídanie vhodných a primeraných opatrení a postupov na zmiernenie rizika na zanedbateľné (krok 3).

36. Informácie, ktoré požaduje Komisia, vychádzajú z článku o prekladaní správ (článok 20) nariadenia. Členské štáty trvali na tom, aby sa nezahrnuli povinné správy o dodatočných otázkach (napríklad o kvalite kontrol).

Na základe dostupných informácií vymedzených v článku o predkladaní správ sa Komisia snaží posúdiť súlad monitorovacej činnosti členských štátov vrátane vnútroštátnych pravidiel, ktorými sa vymedzuje nezákonná ťažba dreva, alebo postupov použitých pri kontrolách. Na základe týchto informácií vzniklo v minulosti niekoľko prípadov nesplnenia povinnosti. Komisia v prípade potreby vyžaduje, aby členské štáty odôvodnili svoje odpovede podpornými dokladmi, ktoré umožnia overiť presnosť alebo úplnosť informácií (ako v uvedených prípadoch nesplnenia povinnosti).

39. Komisia by chcela poukázať na to, že využívanie údajov diaľkového snímania na zabezpečenie súladu s nariadením EÚ o dreve na úrovni EÚ má určité obmedzenia. V súčasnosti sa vyvíja využívanie geopriestorového spravodajstva Komisiou na hodnotenie možných porušení smernice o biotopoch alebo smernice o vtákoch, a to na základe údajov programu Copernicus a ďalších zdrojov. Komisia takisto zintenzívni úsilie na zvýšenie povedomia príslušných orgánov členských štátov a na podporu pri zlepšovaní ich využívania geopriestorového spravodajstva na zabezpečenie súladu s príslušnými právnymi predpismi v oblasti ochrany prírody. Rámcovým programom partnerstva týkajúcim sa využívania programu Copernicus používateľmi sa už podporujú pilotné vnútroštátne informačné platformy pre lesy a využívanie geopriestorového spravodajstva na boj proti nezákonnej ťažbe v lesoch (trestná činnosť poškodzujúca lesy).

43. Smernicou o energii z obnoviteľných zdrojov II (RED II) spolu s nariadením o využívaní pôdy, zmenách vo využívaní pôdy a lesnom hospodárstve (LULUCF) sa posilnil rámec EÚ pre udržateľnosť bioenergie po roku 2020. Smernicou RED II sa rozšírili najmä kritériá EÚ týkajúce sa udržateľnosti a úspory emisií skleníkových plynov tak, aby sa vzťahovali aj na biomasu na výrobu tepla a energie (okrem kvapalných biopalív určených na dopravu), a zahrnuli sa špeciálne kritériá pre lesnú biomasu. V smernici RED II sa okrem toho vyžaduje, aby členské štáty navrhli svoje systémy podpory s cieľom vyhnúť sa zbytočnému narušeniu trhu so surovinami. Novými legislatívnymi návrhmi Komisie, ktorými sa mení smernica o LULUCF⁶ a smernica RED II⁷, sa ďalej posilňuje rámec EÚ pre udržateľnosť využívania biomasy na energetické účely. V zmene smernice RED II sa konkrétne navrhuje ďalšie posilnenie kritérií udržateľnosti pre biomasu a posilnenie uplatňovania zásady kaskádového využívania. V návrhu sa uplatňujú kritériá udržateľnosti EÚ na menšie zariadenia na výrobu tepla a elektrickej energie a rozširujú sa oblasti, z ktorých nemožno získavať lesnú

---

⁶ Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2018/841, pokiaľ ide o rozsah pôsobnosti, zjednodušenie pravidiel týkajúcich sa dodržiavania záväzkov, stanovenie cieľov členských štátov na rok 2030 a záväzok spoločne dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2035 v sektore využívania pôdy, lesného hospodárstva a poľnohospodárstva, a nariadenie (EÚ) 2018/1999, pokiaľ ide o zlepšenie monitorovania, podávania správ, sledovania pokroku a preskúmania, COM(2021) 554 final.

⁷ Návrh SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001, nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 a smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/70/ES, pokiaľ ide o podporu energie z obnoviteľných zdrojov, a ktorou sa zrušuje smernica Rady (EÚ) 2015/652, COM(2021) 557 final.

biomasu. Takisto sa tu navrhuje, aby sa od členských štátov požadovalo, aby od 31. decembra 2026 neposkytovali žiadnu podporu, aj keď s určitými výnimkami, na výrobu výlučne elektrickej energie z lesnej biomasy.

45. Aktualizovaná stratégia pre biohospodárstvo (2018)⁸ v skutočnosti obsahuje opatrenia na ďalšie zlepšenie nášho chápania a merania výhod a dosahov biohospodárstva na ekologické limity. Tieto opatrenia vychádzajú z predchádzajúcej práce Komisie a jej poradných orgánov, ako aj všeobecnej výskumnej komunity od predchádzajúcej stratégie (2012), napr. v roku 2013 zriadilo Spoločné výskumné centrum monitorovacie stredisko pre biohospodárstvo s cieľom poskytovať údaje a informácie o súčasnom biohospodárstve. V roku 2017 bolo začlenené do Vedomostného centra Komisie pre biohospodárstvo, ktoré koordinovalo Spoločné výskumné centrum.

46. Komisia by chcela zdôrazniť, že nedávno prijatý klimatický predpis EÚ⁹ vyžaduje, aby EÚ a členské štáty zabezpečili dosahovanie nepretržitého pokroku pri zlepšovaní schopnosti adaptácie, posilňovaní odolnosti a znižovaní zraniteľnosti. Členské štáty okrem toho zabezpečia, aby ich politiky na adaptáciu boli v súlade s odvetvovými politikami a aby sa navzájom podporovali. Už dnes majú všetky členské štáty národné stratégie adaptácie a/alebo plány adaptácie a väčšina z nich obsahuje posúdenia vplyvov zmeny klímy, zraniteľnosti a rizík pre lesné hospodárstvo. Na úrovni EÚ zverejnila Komisia vo februári 2021 svoju novú stratégiu adaptácie EÚ, ktorá kladie výrazne väčší dôraz na lesy a v porovnaní so stratégiou z roku 2013 obsahuje viac opatrení v oblasti lesného hospodárstva, ktoré sú silnejšie.

50. Podľa stratégie lesného hospodárstva EÚ prijatej v roku 2013 sú plány obhospodarovania lesov alebo rovnocenné nástroje založené na zásadách udržateľného obhospodarovania lesov kľúčovými nástrojmi na vyvážené poskytovanie viacerých tovarov a služieb. Plány obhospodarovania lesov sú jadrom stratégie EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2020, ako aj financovania rozvoja vidieka EÚ. Sú zahrnuté v stratégii, ktorou sa presadzuje a podporuje ich použitie.

Spoločná odpoveď komisie na body 51 až 52:

Pracovná skupina dospela k záveru, že kritériá a ukazovatele udržateľného obhospodarovania lesov sú cennými nástrojmi na monitorovanie trendov, predkladanie správ na regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni a na hodnotenie celkového pokroku smerom k udržateľnému obhospodarovaniu lesov, ale samy osebe nestačia na zabezpečenie udržateľného obhospodarovania lesov. Na tento účel majú členské štáty systémy na zabezpečenie praktického vykonávania udržateľného obhospodarovania lesov vrátane: domácich právnych predpisov a požiadaviek, participatívnych procesov, právne nezáväzných mechanizmov (štandardy, smernice atď.), stimulov a najlepších postupov a trhových dobrovoľných mechanizmov (certifikácia). Kritériá a ukazovatele sú teda užitočné a sú určené na posúdenie udržateľného obhospodarovania lesov v určitom rozsahu, nie na úrovni jednotky obhospodarovania. Cieľom novej stratégie lesného hospodárstva EÚ do roku 2030 je identifikovať ďalšie ukazovatele a prahové hodnoty alebo rozsahy vychádzajúc z kritérií udržateľného obhospodarovania lesov Forest Europe, ďalej z určitých aspektov klímy a biodiverzity týkajúcich sa podmienok lesného ekosystému, ako sú ciele v oblasti zdravia, biodiverzity a klímy, a počíta sa v nej s právnym návrhom na zabezpečenie koordinovaného systému zberu údajov a podávania správ týkajúcich sa monitorovania lesov v EÚ.

---

⁸ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: [Udržateľné biohospodárstvo pre Európu: ako lepšie prepojiť hospodárstvo, spoločnosť a životné prostredie](#), COM(2018) 673 final.

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 z 30. júna 2021, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a menia nariadenia (ES) č. 401/2009 a (EÚ) 2018/1999 (európsky právny predpis v oblasti klímy) (Ú. v. EÚ L 243, 9.7.2021, s. 1).

54. V hodnotiacej štúdií opatrení v oblasti lesného hospodárstva v rámci rozvoja vidieka¹⁰ sa uvádza, že: „Plány obhospodarovania lesov môžu zohrávať dôležitú úlohu pri rozvoji udržateľného obhospodarovania lesa na úrovni krajiny, najmä ak sú zahrnuté v územnom plánovaní, aby sa zabezpečilo správne pokrytie všetkých oblastí udržateľného obhospodarovania lesa.“

55. V novej stratégii lesného hospodárstva EÚ sa uznáva multifunkčnosť lesov vrátane ich sociálno-ekonomickej, environmentálnej funkcie a funkcie adaptácie na zmenu klímy/zmiernovania zmeny klímy.

Lesné hospodárstvo je neoddeliteľnou súčasťou politiky EÚ pre rozvoj vidieka a prispieva k dosiahnutiu najdôležitejších environmentálnych, spoločenských a hospodárskych cieľov tejto politiky. Programy rozvoja vidieka podporujú hospodárske, klimatické a environmentálne funkcie lesov, hoci tieto tri aspekty nemusia mať v prípade jednotlivých opatrení realizovaných v rámci týchto programov rovnakú váhu.

58. V rámci budúcej SPP získajú členské štáty viac flexibility pri navrhovaní podpory vrátane podpory pre lesy. Komisia navrhla nový model vykonávania, v ktorom Únia stanovuje základné parametre politiky (ciele SPP, rozsiahle typy intervencií, základné požiadavky), zatiaľ čo členské štáty nesú väčšiu zodpovednosť, pokiaľ ide o spôsob, akým dosahujú ciele a dohodnuté cieľové hodnoty. Vyššia miera subsidiarity umožní lepšie zohľadňovať miestne podmienky a potreby v porovnaní s týmito cieľmi a cieľovými hodnotami. Členské štáty budú zodpovedné za prispôbenie intervencií v rámci SPP, aby sa maximalizoval ich príspevok k cieľom EÚ.

Podpora pre odvetvie lesného hospodárstva by mala prispieť k dosiahnutiu konkrétnych cieľov SPP v oblasti klímy a životného prostredia, ako aj k posilneniu hospodárskeho a sociálneho rozvoja vidieckych oblastí.

Členské štáty budú musieť pri navrhovaní svojich intervencií zohľadniť ciele Európskej zelenej dohody a konkrétne odporúčania členských štátov. Komisia počas procesu schvaľovania strategických plánov SPP posúdi, či sú plány v súlade s Európskou zelenou dohodou a jej stratégiami a cieľmi.

Pokiaľ ide o všetky budúce intervencie plánované v rámci strategických plánov SPP, budúci právny rámec na podporu intervencií v oblasti lesného hospodárstva obsahuje v tomto smere určité všeobecné ustanovenia. Okrem požiadavky, že investície do zalesňovania musia byť v súlade s cieľmi v oblasti klímy a životného prostredia podľa usmernení konferencie Forest Europe, podpora odvetvia lesného hospodárstva musí vychádzať z plánu obhospodarovania lesov alebo rovnocenného nástroja.

61. Podľa nariadenia o EPFRV¹¹ a usmernenia Komisie pre členské štáty by sa kritériá výberu mali uplatňovať povinne (až na niektoré výnimky), a to aj v prípadoch, keď je rozpočet k dispozícii na opatrenie/výzvu na predkladanie návrhov vyšší ako dopyt po financovaní. Členské štáty musia zaviesť také účinné postupy výberu, aby si mohli zvoliť najvhodnejšie operácie, ktoré prispievajú k dosiahnutiu cieľov opatrenia.

Je potrebné zdôrazniť, že aj v prípade nedostatočného uplatňovania kritérií výberu z dôvodu mierneho záujmu musia byť splnené všetky podmienky oprávnenosti príslušných opatrení ako požiadavka na poskytnutie vyhovujúceho grantu.

64. Budúcou SPP získajú členské štáty väčšiu flexibilitu a subsidiaritu na zjednodušenie pravidiel poskytovania podpory. Členské štáty budú mať navyše možnosť určiť platby za lesnícko-environmentálne a klimatické záväzky na základe vzniknutých nákladov a straty príjmu, pričom zohľadnia cieľovú oblasť podľa určených potrieb a cieľov.

---

¹⁰ Hodnotiaca štúdiá opatrení v oblasti lesného hospodárstva v rámci rozvoja vidieka, s. 85. K dispozícii tu: <https://op.europa.eu/s/pkOE>

¹¹ Článok 49 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 487 – 548).

65. Cieľom systému monitorovania nie je meranie účinkov opatrení, ale sledovanie pokroku členských štátov pri vykonávaní opatrení v porovnaní so stanovenými cieľmi.

66. V *tabuľke 1* sú správne uvedené ukazovatele výstupov a výsledkov relevantné z hľadiska monitorovania prínosu k biodiverzite a zmene klímy. V *tabuľke 1* však nie sú uvedené príslušné kontextové ukazovatele, a to: **C.29** (Les a iná lesná pôda), ktorý poskytuje informácie o výmere lesov a inej lesnej pôde (spolu a podiel); **C.31** (Krajinná pokrývka), ktorý poskytuje informácie o skutočnom rozdelení rôznych kategórií pôdy vrátane lesných plôch; **C.34** (Územia sústavy Natura 2000), ktorý poskytuje informácie o chránenom území v sústave Natura 2000, ktoré sa využívajú na poľnohospodárstvo a/alebo lesné hospodárstvo; a **C.38** (Chránený les), ktorý poskytuje informácie o podiele lesov a inej lesnej pôdy chránených v záujme zachovania biodiverzity, krajiny a osobitných prírodných prvkov.

67. V súčasnom a budúcom systéme monitorovania a hodnotenia SPP je úlohou ukazovateľov výsledkov posúdiť pokrytie príslušných opatrení a skontrolovať, či je vykonávanie týchto opatrení členskými štátmi v súlade s plánom.

Aj keď neexistujú žiadne ukazovatele vplyvu týkajúce sa lesov, systém monitorovania a hodnotenia obsahuje kontextové ukazovatele, ktoré poskytujú komplexný obraz o území v rámci lesa (zahrnutého do sústavy Natura 2000).

Spolu s ukazovateľmi výstupov sa tieto ukazovatele používajú pri hodnotení, v ktorom sa nakoniec posúdia účinky politiky.

ZÁVERY A ODPORÚČANIA

72. Vymedzenie legálne a nelegálne vyťaženého dreva v článku 2 nariadenia EÚ o dreve odkazuje na uplatniteľné vnútroštátne právne predpisy týkajúce sa ťažby, v prípade ktorých nemá Komisia právomoc konať (s výnimkou prípadov, keď sa tieto právne predpisy týkajú právnych predpisov EÚ, ako je smernica o biotopoch, v súvislosti s ktorými Komisia môže konať, ako je uvedené v príklade v rámciku 4). Kontrola presadzovania povinností vyplývajúcich z nariadenia EÚ o dreve pre hospodárske subjekty a obchodníkov je navyše v právomoci členských štátov.

Pokiaľ ide o kontrolu povinností členských štátov, Komisia posudzuje súlad na základe informácií predložených podľa článku 20 nariadenia EÚ o dreve. Na základe týchto informácií vzniklo v minulosti niekoľko prípadov nesplnenia povinnosti. Komisia v prípade potreby vyžaduje, aby členské štáty odôvodnili svoje odpovede podpornými dokladmi, ktoré umožnia overiť presnosť alebo úplnosť informácií (ako v uvedených prípadoch nesplnenia povinnosti).

73. V porovnaní s predchádzajúcou smernicou o energii z obnoviteľných zdrojov (RED I) sa novou smernicou o energii z obnoviteľných zdrojov (RED II) posilnili kritériá udržateľnosti bioenergie EÚ vrátane ďalších záruk na zabezpečenie udržateľného získavania lesnej biomasy na výrobu energie. V legislatívnom návrhu Komisie na zmenu smernice RED II sa ďalej posilňujú kritériá udržateľnosti pre biomasu, sú v ňom zahrnuté oblasti, z ktorých nemožno získať lesnú biomasu, navrhuje sa v ňom širšie uplatňovanie kritérií udržateľnosti EÚ na menšie zariadenia na výrobu tepla a elektrickej energie a obmedzuje sa v ňom vnútroštátna podpora na výrobu výlučne elektrickej energie z lesnej biomasy.

Adaptácia lesov na zmenu klímy sa rieši v novej stratégii EÚ pre adaptáciu a v novej stratégii lesného hospodárstva EÚ do roku 2030.

74. Plány obhospodarovania lesov alebo rovnocenné nástroje založené na zásadách udržateľného obhospodarovania lesov sú kľúčové pri vyváženom poskytovaní viacerých tovarov a služieb a sú jadrom financovania rozvoja vidieka EÚ. Komisia sa domnieva, že platby v rámci sústavy Natura 2000 týkajúce sa lesov, investície do zvyšovania odolnosti a environmentálnej hodnoty lesných ekosystémov, ako aj lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov v rámci

rozvoja vidieka prispievajú k biodiverzite a odolnosti voči zmene klímy. Komisia však uznáva, že niektoré z opatrení v oblasti lesného hospodárstva mohli byť navrhnuté lepšie.

Hoci budúca SPP poskytne členským štátom väčšiu flexibilitu pri navrhovaní ich podpory, všetky intervencie musia vychádzať z jasnej intervenčnej logiky, ktorá je zameraná na určené potreby v rámci deviatich špecifických cieľov a prierezového cieľa SPP. Pri navrhovaní svojich intervencií budú musieť členské štáty zohľadniť ciele Európskej zelenej dohody a konkrétne odporúčania Komisie jednotlivým členským štátom.

Úlohou spoločného systému monitorovania EÚ nie je merať účinky opatrení SPP v oblasti lesného hospodárstva. Okrem SPP ovplyvňuje biodiverzitu lesov a zmenu klímy príliš veľa faktorov. Čisté účinky opatrení SPP možno posúdiť iba prostredníctvom hodnotení.

Odporúčanie 1 – Zlepšiť príspevok k biodiverzite a riešeniu zmeny klímy v lesoch

a) Komisia prijíma toto odporúčanie.

V novej stratégii lesného hospodárstva EÚ do roku 2030 prijatej 16. júla 2021 sa navrhuje komplexný súbor opatrení s cieľom zlepšiť kvalitu a kvantitu lesov EÚ a posilniť ich obnovu a odolnosť. Kládne sa v nej dôraz na potrebu určiť ďalšie ukazovatele a prahové hodnoty alebo rozsahy pre trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov; poskytovať poradenstvo a usmernenia týkajúce sa rozvoja systémov platieb za ekosystémové služby; poskytovať usmernenia a podporovať výmenu poznatkov o osvedčených postupoch v oblasti adaptácie na zmenu klímy a odolnosti voči nej; predložiť legislatívny návrh o pozorovaní lesov EÚ, podávaní správ a zbere údajov vrátane požiadaviek na strategické plány pre lesy na vnútroštátnej/regiónálnej úrovni.

Táto stratégia vychádza zo stratégie v oblasti biodiverzity do roku 2030 prijatej v máji 2020, ktorá obsahovala podrobný plán opatrení spolu s ich orientačným časovým harmonogramom, zameranej na zlepšenie uplatňovania opatrení na ochranu lesov, čím sa dosiahol významný krok k vykonávaniu tohto odporúčania. Komisia do konca roku 2021 sprístupní prehľad odrážajúci stav vykonávania rôznych opatrení¹².

Komisia pri vývoji týchto dvoch stratégií preskúmala súčasný rámec politiky na základe predchádzajúcich hodnotení, ako aj spätnú väzbu od verejnosti získanú počas otvorených verejných konzultácií. V stratégii EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030 sa stanovujú tieto opatrenia, ktoré sú potrebné na vykonávanie tohto odporúčania Komisiou:

- návrh Komisie týkajúci sa kritérií a usmernení na identifikáciu a vymedzenie ďalších chránených území a ekologických koridorov vrátane vymedzenia prísnej ochrany, a ako môžu k cieľom EÚ v oblasti ochrany prírody do roku 2030 prispieť iné účinné ochranné opatrenia územnej ochrany a ekologizácia miest,
- návrh cieľov EÚ v oblasti obnovy prírody vrátane posúdenia možnej metodiky na úrovni EÚ na zmapovanie, posúdenie a dosiahnutie dobrého stavu ekosystémov tak, aby sa zabezpečil ich prínos,
- usmernenie k tomu, ako vyberať a prioritizovať druhy a biotopy pre prioritné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby sa prinajmenšom 30 % druhov a biotopov, ktorých stav v súčasnosti nie je priaznivý, dostalo do uvedenej kategórie do roku 2030 alebo vykazovalo výrazný pozitívny trend,
- metodické usmernenie k mapovaniu a monitorovaniu obnovy a stavu ekosystémov a služieb,
- usmernenia týkajúce sa zalesňovania a opätovného zalesňovania, ktoré sú priaznivé pre biodiverzitu, a lesníckych postupov, ktoré sú súčasťou lesného hospodárstva blízkeho k prírode,
- plán výsadby aspoň troch miliárd ďalších stromov v EÚ do roku 2030 pri plnom rešpektovaní ekologických zásad – uverejnené 16. júla 2021.

---

¹² Prehľad monitorovania bude k dispozícii na webovom sídle [Vedomostného centra pre biodiverzitu](#).

b) Komisia prijíma toto odporúčanie.

Odporúčanie 2 – Posilniť boj proti nezákonnej ťažbe dreva

a) Komisia prijíma odporúčanie. Zváži to v súvislosti s pripravovanou legislatívnou iniciatívou týkajúcou sa opatrení na minimalizáciu rizika odlesňovania a degradácie lesov spojeného s výrobkami uvádzanými na trh EÚ.

Pri prijatí tohto odporúčania Komisia zdôrazňuje, že nie je v pozícii prijímať konkrétne záväzky v súvislosti s možnými legislatívnymi návrhmi alebo s výsledkom legislatívnych rokovaní so spoluzákondarcami.

b) Komisia prijíma toto odporúčanie. Nová stratégia lesného hospodárstva EÚ do roku 2030 zahŕňa niekoľko opatrení zameraných na zintenzívnenie vykonávania a presadzovania existujúceho *acquis* EÚ.

Odporúčanie 3 – Zlepšiť zameranie opatrení rozvoja vidieka v oblasti lesného hospodárstva na biodiverzitu a zmenu klímy

a) Komisia prijíma toto odporúčanie.

Pri schvaľovaní strategických plánov SPP Komisia posúdi, či sú splnené požiadavky na úrovni EÚ a či sú navrhované intervencie založené na SWOT a posúdení potrieb, pričom zohľadní ciele európskej zelenej dohody a osobitné odporúčania Komisie jednotlivým členským štátom.

Opatrenia v oblasti lesného hospodárstva podporované z EPFRV by mali byť v súlade so zásadami udržateľného obhospodarovania lesov, pričom by mali zohľadňovať polyfunkčnosť lesov.

V rámci budúcej SPP budú oprávnené iba investície do zalesňovania, ktoré sú v súlade s cieľmi v oblasti klímy a životného prostredia podľa zásad udržateľného obhospodarovania lesov zakotvených v celoeurópskych usmerneniach pre zalesňovanie a opätovné zalesňovanie.

Podpora pre odvetvie lesného hospodárstva musí navyše vychádzať z plánu obhospodarovania lesov alebo rovnocenného nástroja.

b) Komisia prijíma toto odporúčanie.

Konštatuje, že posúdenie vplyvov opatrení v oblasti lesného hospodárstva na biodiverzitu a opatrenia v oblasti klímy je možné vyriešiť iba prostredníctvom hodnotenia.